

Vyjádření školitele k disertační práci Mgr. Martina Dvořáka: Výuka chemie na středních průmyslových školách stavebních v ČR

Střední odborné vzdělávání je jednou z oblastí, která se v posledním období poměrně výrazně mění v souvislosti s novými strategickými cíli vzdělávání a novými kvalifikačními rámci, formulovanými na úrovni EU a jejích jednotlivých zemí. Střední odborné školy se stavebním zaměřením realizují výuku chemie v souladu s rámcovými vzdělávacími programy pro danou oblast kvalifikací. Obsah a rozsah této výuky do značné míry odpovídá úrovni chemie v základním vzdělávání, rozšířený o učivo základů stavební chemie. Rozpracování učiva a vhodné výukové materiály v současnosti však prakticky chybí.

Do konce 80. let 20. století zde existovaly pro všechny střední odborné školy závazné učební osnovy a schválené učebnice. Počátkem 90. let 20. století se situace u nás v této oblasti výrazně změnila. Učební osnovy ztratily význam závazného dokumentu, tvorby učebnic se ujali různí autoři. Ti se zaměřují především na učebnice všeobecně vzdělávacího charakteru (základní školy a gymnázia), neboť zde je zaručen dostatečný počet zájemců. A právě proto je problematice učebních textů pro střední odborné školy věnována předložená disertační práce.

Disertační práce je zpracována formou monografie s vřazenými a volnými přílohami. Má rozsah 108 stran základního textu, 18 stran vřazených příloh a 282 stran volných příloh. Práce obsahuje čtyři rozsáhlé základní kapitoly k jednotlivým aspektům vývoje a současnosti učebních textů pro výuku chemie na SOŠ – kurikulární reforma vzdělávání v ČR, vývoj a zaměření stavební chemie, dotazníkové šetření a praktická část práce – a dále úvod, cíle a strukturu práce, diskusi, závěr a seznam použité literatury. V každé kapitole se prolíná teoretické porozumění a praktické ověření uváděné problematiky. Nedílnou součástí práce je učební text pro výuku chemie a pracovní sešit pro žáky. Podrobnou charakteristiku jednotlivých částí práce lze nalézt v souhrnu disertační práce i v posudcích oponentů.

Pojetí disertační práce ukazuje na důkladné teoretické prostudování sledované problematiky oboru didaktika chemie a na schopnost aplikovat teoretické poznatky tvůrčím způsobem v praxi. Mgr. Dvořák přistupoval k práci v rámci svého doktorského studia s velkým zaujetím a zájmem. Zpracování dané problematiky je pro další rozvoj oboru, stejně tak jako pro zkvalitnění vzdělávání učitelů a výuky chemie velmi významné. Autor při práci vycházel ze studia literatury a zároveň využíval své dlouholeté zkušenosti pedagoga na SOŠ. Tvorba disertační práce byla po celou dobu provázána velkým zaujetím doktoranda a snahou přenést získané poznatky do didaktiky chemie, obohatit ji a inovovat pro potřeby právě probíhající reformy našeho školního vzdělávání. Disertační práci a její zpracování považují za pro současnou didaktiku chemie za přínosnou.

V Praze 12. 6. 2012

Prof. RNDr. Hana Čtrnáctová, CSc.